

ALE CO TEĎ?

1. Čtení: L 5, 1-11

Základ kázání: J 21, 1-14

Benjamin Roll, Druhá Velikonoční neděle

Kristus byl vzkříšen! Slyšeli jsme před týdnem a spolu s křesťany po celém světě slavili tuto radostnou zprávu – evangelium. **Nojo. Ale co teď?**

Týden poté. Co teď s tím? Co my na to? Jak s tímhle vědomím naložíme?

Četli jsme teď dva téměř stejné příběhy o zázračném rybolovu. Nachází se u stejného jezera, se stejnými hlavními postavami a podobnou zápletkou. U Lukáše jde o první setkání učedníků s ještě živým Ježíšem. Setkání, které je vytrhlo z běžných životů. Tehdy zanechali svá povolání i rodiny, nechali všechno ležet, vyšli za ním a prožili několik zvláštních a naplněných let vedle něj. U Jana jde naopak o úplně poslední setkání s již vzkříšeným Kristem. Na konci předchozí kapitoly se zdálo, že příběh definitivně skončil. Apoštolové několikrát potkali vzkříšeného a ten je vyslal do světa. Dokonce tam Jan doslova píše, že další příběhy se mu do evangelia už nevešly. A náhle přidává další kapitolu s příběhem, který musel být už jeho čtenářům povědomý zasazený však do nového kontextu.

Zdá se mi, že tu Jan prostě ukazuje, jak církev jedná po Velikonočích. No a jeho hodnocení moc přívětivé není. Nevidíme příběh o tom, jak apoštolové na Ježíšův popud slavně vyrážejí do světa kázat evangelium (jako v doplněném závěru u Marka), nebo o tom, jak v Jeruzalémě chválí Boha a budují prvotní církev (jak popisuje Lukáš ve Skutcích apoštolů). Podle Jana Petr nenásleduje Ježíšovo poslání a nepouští se do žádného velkého úkolu. Petr jde na ryby. Ne proto, že by se chtěl najíst před dlouhou cestou. Vypadá to, že se Petr skutečně vrací ke svému původnímu povolání. Vrací se k rybaření, aby si zajistil obživu. A ostatní? Jdou za ním. Co jim zbývá? Koho jiného mají? Petr stále má autoritu, stále je vůdcem skupiny Ježíšových nejbližších. Místo zakládání církve je však vede k vodě.

Představme si emocionální houpačku, kterou si prošli. Apoštolové ztratili toho, na kterém chtěli postavit celý svůj život, nedokázali se ho nijak zastat a utekli. Petr dokonce několikrát popřel, že by ho vůbec znal, aby sám sobě zachránil kůži a najednou během pouhých dvou dní byla tato ztráta nepochopitelně překonána. Ježíš byl na čas znovu osobně se svými

nejbližšími. Jenže jen na čas. Jen na chvíli. Vyslal je do světa s úkolem vyřídít ostatním lidem odpuštění vin, ale jakmile jej učedníci nemají na dosah ruky, tak už zase nevědí, co se sebou. Nevědí, jak s tím vším, co kolem Velikonoc prožili, naložit. Co teď? „*Hm....tak jdem asi zpátky k sítím. Tomu jsme rozuměli, v tom si věříme. Tam je nám dobře.*“ Avšak paradoxně právě v tom, v čem jsou sebejistí profíci, selhávají. Církev, která se odvrací od svého úkolu a sebejistě si hraje na profíka ve světském jednání, nakonec nutně selhává.

Poprvé, ještě za svého života, oslovil Ježíš Petra a jeho druhy také ve chvíli, kdy se jim nedařilo. Vstoupil do jejich života, aby jim ukázal správný směr. Pozval je k následování. To jsme slyšeli v Lukášovi. Jan k tomu v záměrně stejných kulisách zdůrazňuje: jednou vykročit nestačí. Ani několikaleté chození za živým Ježíšem, a dokonce ani osobní setkání se vzkříšeným Kristem není zárukou, že máme nadosmrti vystaráno. Není zárukou, že budeme nezlomně pokračovat v životě víry. Není zárukou, že se přestaneme ve světě plácát. Není zárukou, že nám zmizí všechny pochyby.

Učedníci poté, co si na vzkříšeného mohli doslova sáhnout, zmateně odcházejí do svého domovského kraje a bez jasného cíle se vydávají na neúspěšnou plavbu. Ztratili orientační smysl i přesto, že ho před pár dny měli zhmotněný před očima.

Bůh se vymyká našemu chápání i našim snahám udržet si jej pro sebe, a formovat jej podle svých potřeb. Když se rybářům za svítání najednou opět zjevuje světlo na obzoru a skutečný cíl jejich plavby, mají problém ho jako takový vůbec poznat a přijmout. Je pro ně opět cizí, nepoznávají ho. Tak jako Krista na první pohled nepoznala Marie Magdalena. Tak jako ho nepoznali dva učedníci na cestě do Emauz. *Vzkříšený Ježíš je jiný a je jinak.* Mění pohled na svět, mění vztahy, mění perspektivu, mění život. I když nám Kristus vstupuje do života opakovaně, vždy je to příchod znovu nový, nečekaný a těžko rozpoznatelný.

Přes tuto cizost a nepoznatelnost však oslovuje učedníky velmi osobně – *hoši, děti, dívky, chlapci.* Ve chvíli jejich nouze jim ukazuje svou vlídnou a přijímající tvář. Ptá se jich na jídlo i přesto, že za chvíli bude on hostit je. Ptá se jako by už předem věděl, jak to dopadlo. Jako by jim chtěl dát najevo, že bez něj ani nic ulovit nemohli a připomíná tak svá slova z předvečera vlastního zatčení: „*beze mě nedokážete nic*“ (J 15,5). Dokonce

bychom jeho otázku mohli přeložit jako ironické rýpnutí: „*Nic jste nechytli, co?*“ Učedníci bez výmluv a komentářů odpoví velmi stroze: „*Ne*“. Co k tomu fiasku taky dodávat. A ačkoli ještě neví, s kým mají tu čest, spolehnou se na úsudek neznámého a míří lovit tam, kam jim ukáže. Sami si nevědí rady, a tak dají na toho, kdo v nich vzbudil povědomý a dlouho postrádaný pocit důvěry. To je vlastně velmi krásné vyznání víry. Ve chvíli selhání důvěřovat. Bez důvěry není víra, ale ani žádný jiný vztah, žádná cesta ani úspěch. Nejde tu však o to, že by Ježíš vzápětí vyčaroval hromadu ryb, on pouze naznačil správný směr a učedníkům už po tolikáté *otevřel oči*. A právě to je poznávací znamení vzkříšeného Krista. Pomáhá ke správnému úsudku, ukazuje správnou cestu. Jako prvním to dojde onomu „milovanému učedníku“, který je vedle Petra několikrát zmiňován jako Ježíšův nejbližší a který Petra tak často předčí. K prázdnému hrobu Petra doslova předběhl, při nahlédnutí dovnitř jako první pochopil, co se stalo a uvěřil. Nyní z lodi jako první poznává vzkříšeného Krista: „*To je Pán!*“ Nejde jen o rozumové poznání, jde o vyznání, které je o to silnější, když vezmeme v potaz, že jde o poslední zapsanou přímou řeč této tajemné postavy vzorového křesťana. Avšak zatímco on rychleji chápe a vyznává, Petr už zase rychleji jedná. Jakmile uslyší, s kým se setkává, zakryje se a skočí do vody. ... Zvláštní jednání. Podle tradičních výkladů i obrazů prý chce vyběhnout za Ježíšem a přebrodit se k němu rychleji než loď. Já teda nevím. Když pomínu, že loď je na vodě určitě rychlejší než chlap zahalený v plášti, tak i řecký originál naznačuje spíše to, že se Petr chce schovat. Pláštěm i vodou se snaží skrýt před Ježíšovým pohledem.

Připomíná tak Adama, který se po překročení Božích pravidel v Ráji schovává v křoví a říká: „*Uslyšel jsem v zahradě tvůj hlas a bál jsem se. A protože jsem nahý, ukryl jsem se.*“ (Gn 3,10) Petr stejně jako Adam moc dobře ví, že selhal. Zapřel, když měl vyznávat, odešel k rybám, když měl jít zvěstovat. A tak Petr – skála a vůdce církve zahaluje svou reálnou i symbolickou nahotu a potápí se pod vodu, aby ho nebylo vidět.

Učedníci mezitím dorazí na břeh za Ježíšem se svým úlovkem. On však již má připravené jídlo, byť je předtím po nich žádal. Navzdory tomu, že je poslal rybařit, má na ohništi kromě chleba i svou vlastní rybu. Touto scénou jednak připomíná zázračné nasycení zástupů, které proběhlo u stejného

jezera a jednak Petrovo zapření. Právě scéna, kdy Petr zapírá, je totiž jediným dalším místem v celém Novém zákoně, kde se vyskytuje stejné řecké slovo označující ohniště. Petrovi totiž to ohniště za svítání musí být krutě povědomé.

Na otázku po jídle odpověděl sám tazatel. Protože on je tím, kdo na ni má skutečnou odpověď. Už při rozdávání jídla v 6. kapitole Ježíš řekl: *„Já jsem chléb života; kdo přichází ke mně, nikdy nebude hladovět, a kdo věří ve mne, nebude nikdy žítit...“* Na druhou stranu Ježíš nyní vyzve učedníky, aby přece jen přinesli i ty své ryby a přijímá je. Přijímá i Petra, který ten obrovský balík přitáhne.

Učedníci jsou pozváni k ohništi a společné jídlo proběhne stylem, který napovídá: *„Tohle není jen tak nějaká snídaně. Tohle je Snídaně Páně.“* Právě při společném jídle, které je základem společenství, učedníci plně prožívají přítomnost vzkříšeného Krista. Už není třeba nic hlasitě říkat, vysvětlovat a ujišťovat se: *„věděli, že je to Pán.“*

Paralely s nasycením zástupů, rybolovem, Večeři Páně i Petrovo zapření ukazují k hlavní zvěsti Velikonoc: Jsme přijati do láskyplného společenství, uprostřed kterého stojí samotný Smysl a Princip života, sama Pravda a Láska v podobě vzkříšeného Ježíše. Naše viny jsou odpuštěné. Jsme přijati navzdory selhání. Přijati navzdory našemu zmatenému bezcílnému plácání po moři světa. Jsme přijati navzdory všem našim chybám i pochybám. Navzdory nedůvěře.

Když nám do našeho rozechvělého života najednou takto promluví to, co nazýváme slovem Bůh a ukáže směr, může nás to vylekat a zahnat do kouta. Mohli bychom se chtít schovat a uzavřít jako Petr. Vzhledem k útrapám a nejistotě světa i našich životů, by nám takovou reakci nikdo nemohl zazlívat. Ale ten, který překonává smrt i svět, nás zve k sobě a přijímá i to, co my si přinášíme sebou. I naše usmolený ryby budou přijaty. A tehdy si můžeme být jisti, že jde skutečně o Něj. On ukazuje směr, ale nechce nás převálcovat, chce se námi prostě být a třeba posnídat. Něco nabízí on, ale stojí i o to, co přineseme my.

O tom jsou Velikonoce. To je evangelium – radostná zpráva. Kristus byl skutečně vzkříšen, je živ, stojí o nás a je s námi!

Nojo. Ale co teď? AMEN